

13.10.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HE 168/2022 vp Hallituksen esitys eräiden huoneistotietojärjestelmää koskevien lakien muuttamisesta

Ympäristöministeriön lausunto

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt ympäristöministeriöltä kirjallista lausuntoa koskien otsikossa mainittua hallituksen esitystä.

Ympäristöministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Huoneistotietojärjestelmä ei säädöstasolla tunnista, että huoneistot ovat osa rakennusta, jota sen suunnittelusta purkamiseen asti koskee maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuksineen. Asunto-osakeyhtiöitä koskevien kunnossapito- ja muutostyötietojen ei pidä tarpeettomasti eriytyä laajemmin rakennuksista edellytettävistä tiedoista.

Esityksessä ei myöskään ratkaista tilannetta, että huoneistoluetteloiden numerointia ei täsmätä rakentamisvaiheessa toteutuneen tilanteen kanssa eikä tietojen välillä tästä syystä ole automaattisen linkityksen mahdollisuutta. Rakennustietojen ja yhtiön huoneistoluettelon välillä tehtävä todentaminen tehdään manuaalisesti.

Ympäristöministeriö on tiedonhallintalain mukaisesti tehnyt tiedon yhteentoimivuuden kuvauksia erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain ja sen uudistuksen vaatimassa laajuudessa.

Lausuttavana olevan hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 25 a §:ssä on esitetty erillistä yhteentoimivuuden kuvauksista vastaavaa tahoa. Rakennetun ympäristön tiedon, mukaan lukien rakennusluvassa syntyvät huoneistotiedot sekä käyttö- ja huolto-ohjeen tiedot, yhteentoimivuudelle on jo olemassa ympäristöministeriön asettama yhteistyöryhmä, jossa maa- ja metsätalousministeriökin on mukana. Nyt esitetty taho on potentiaalisesti päällekkäinen, eikä yhteyttä rakennustiedon laajempaan kokonaisuuteen ole esitetty. Tiedon yhteentoimivuuden hallintarakenteet tulisi toteuttaa tiedonhallintalain ohjaamin rakentein, eikä erillislailla.

Lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan huoneistotietojärjestelmän tietosisältöä laajennettavaksi koskemaan rakennuksen elinkaarenaikaisia kiinteistönpidon tietoja (kiinteistönpito = kiinteistöstä ja sen hyödyntämisestä vastaaminen. Kiinteistönpitoon kuuluu esimerkiksi kiinteistön ylläpito, kiinteistöhallinto sekä kiinteistöjen rakentaminen ja purku. TEPA Termipankki)

Maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä eduskunnassa käsittelyssä olevan hallituksen esityksen rakentamislainsäädäntöä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 139/2022 vp) mukaisessa rakentamislainsäädäntöä olevaa käyttö- ja huolto-ohjeen vaatimusta tai lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä ehdotettujen lakien suoraa vastaavuutta asunto-osakeyhtiöiden vuosittain tarvitseman kunnossapitotarveselvityksen ja käyttö- ja huolto-ohjeen välillä ei ole huomioitu. Tämä johtaa tarpeettomaan toisteiseen tiedontuotantoon sekä lisää järjestelmien yhteentoimimattomuuden riskiä vähentäen digitalisaatiosta saatavaa hyötyä.

Kehitettävän rakennetun ympäristön tietojärjestelmän ja sitä koskevan lainsäädäntöehdotuksen (HE 140/2022 vp) yhteyttä ei ole myöskään huomioitu. Huoneistotietojärjestelmän kehittämisen yhteydessä on varmistettava järjestelmien välisen tiedon linkitys riittävillä tunnisteilla hyödyntäen valtakunnallisia pysyviä rakennus- ja huoneistotunnuksia.